

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

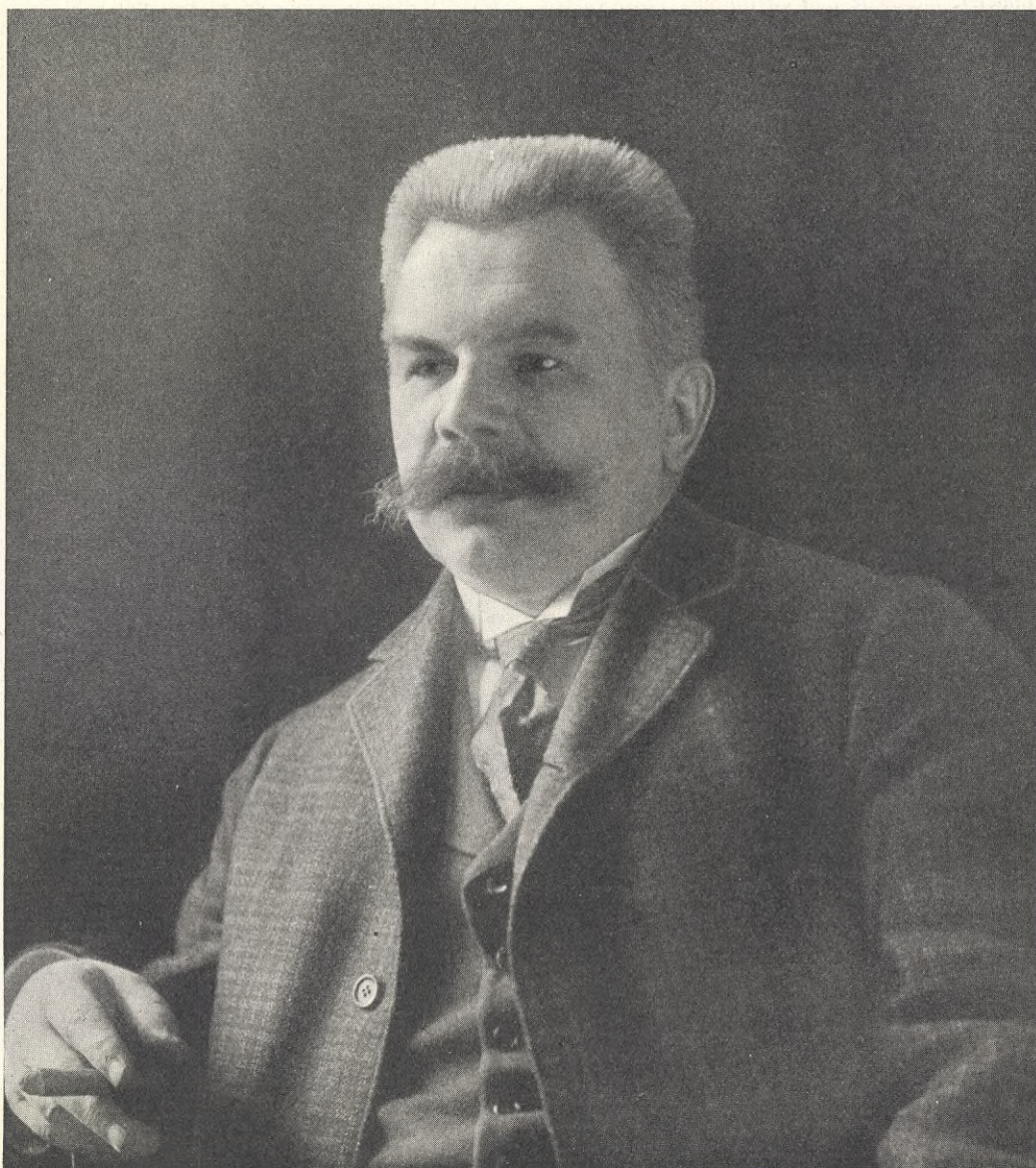
DEN 30 APRIL 1905.

N° 31

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Karl Staaff. — Gorkijs "Småborgare" för första gången på svensk scen. — Thérèse Elffors. † — J. J. Tikkanen. — Automobilutställningen i Stockholm. — Branden i Orsa. — Några bilder från Norrland. — Finska landtdagens högtidliga avslutande. — Senaste Rysk-Japanska krigsbilder. — Åter hemma. — Svensk, som studerat sjukvård i kriget. — Från stortingsmännens Stockholmsfärd. — Menzel och Menzel-utställningen i Berlin. — "Misstaget" af Henning Berger. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

KARL STAAFF.
v. HÄRADSHÖFDING.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Gbg

KARL STAAFF.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Om v. häradshövding Karl Staaffs namn just för ögonblicket hör till dem, som mest nämnas i den politiska diskussionen, så beror detta visserligen närmast därpå, att han af Andra kammaren vid innevarande riksdag gjorts till ledamot af det s. k. hemliga utskottet, hvars uppgift ju i särskildt hög grad lagt beslag på det allmänna intresset, fast man med afseende på dess verksamhet är hänvisad till gissningar och förmodanden. Men det namnet hör sedan några år i alla händelser hemma bland dem, som betyda mest i svensk politik. Att denna ställning måste tillskrivas ej blott särskilda intellektuella förutsättningar utan och herr Staaffs egenskap af veklig och betydande politisk karaktär, bör erkännas äfven af dem, som i likhet med undertecknad icke kunna ropa bravo åt allt hvad han säger och gör.

Karl Staaff är utan tvivel numera den främste inom den liberala andrakammargruppen. S. A. Hedin blir mer och mer ett minne, i många afseenden ett kanske oupphinneligt föredöme från en tid som varit. Sixten von Friesen har genom sin ställning till vår största inre politiska fråga, kanske och genom splittringen af sin arbetsförmågas områden, otvetydigt glidit bort från sin ledareställning; Carl Lindhagen har däremot som offentlig person tagits allt mer i anspråk för den enda stora angelägenheten att bekämpa bolagsväldet och att dessemellan företräda speciellt kvinnliga intressen; T. Zetterstrand är och förblir en fredens man, som säkerligen ej, utöfver det betydliga inflytande han alltid äger i kammaren, eftersträfvat den egentliga partiledarens roll; och David Bergström, som i öfrigt kanske är den störste rent politiska kapaciteten inom partiet, har alltid emot sig vissa egenheter i temperament och uppträdande, som ej äro ägnade att åt honom förvärva de sympatier, utan hvilka ledareställningen ej kan uppnås eller åtminstone länge bibehållas. Hos Karl Staaff förenar sig däremot något af Hedins storstiladt anlagda och omsorgsfullt utbildade parlamentariska egenskaper med den vake nutidspolitikerns blick för realiteter, och i hans naturell tycks det finnas tillräckligt af bredd såsom fotfäste för en omfattande politisk uppgift. Det är också han, som från och med 1904 års riksdag afgjordt trätt i spetsen för partiet, när det gällt de större frågorna.

I rösträttsfrågan, unionsfrågan och försvarsfrågan, de tre mälpelarne inom vår politik, har Karl Staaff framträtt som ledare på ett sätt, som i olika afseenden är karaktäristiskt ej blott för honom själf utan öfver hufvud taget för svensk liberal politik i närvarande ögonblick. Att detta icke alligenom innebär ett loford, är kanske mera förhållandenas än personligheternas skuld. I denna stund står emellertid Staaff såsom främste bäraren af en rösträttspolitik, som själf anger sig äga sin egentliga uppgift i bekämpandet af just det program, som 1902 hälsades med allmän tillfredsställelse inom det liberala lägret samt sedan under medverkan och instämmande af ledande liberala politiker utformades i rösträttskommitténs förslag hösten 1903. Mot detta går nu den liberala ledningen, under öppet missnöje från arbetaremassorna och halfkväfdt knot af många vänsterelert, till strids utefter den förlängda Fläsbrolinien, hvars slutpunkt kanske betecknas af det ännu allägsnare Mossebo. Ur konservativ synpunkt vore helt visst en sådan lösning en billig affär i jämförelse med regeringsförslaget, hvars proportionsval å ömse sidor betydligt öfverskattats såsom "garanti"; men för Staaffs vidkommande vittnar detta i alla händelser om allt annat än den hänsynlösa och oböjliga radikalism, som så ofta tillskrifvits honom. Demokrat är han otvifvelaktigt i politiken men, måhända mest på senare år, säkerligen mera moderat, än han antagits vara; därom vittnar bl. a. hans bestämda uttalande vid 1904 års riksdag om

storsträjken såsom ett förkastligt medel, en uppfattning som ingalunda alltid delats af ledande liberala politiker under kampen för en rösträttsreform i vårt land.

I unionsfrågan bestämmes Staaffs ståndpunkt framför allt af en synnerligen hög uppskattning af unionens värde. För honom synes det till den grad för vårt land betydelsefullt, att öfver hufvud en permanent förening består mellan Sverige och Norge, att i jämförelse därmed formerna för unionen och fördelarnes samt förpliktelseernas ömsesidiga fördelning bli af underordnad vikt. Att han härvid ser saken ur svensk synpunkt, är uppenbart för en hvar, som följt hans egna uttalanden och ej tagit intryck af de många fullkomligt obefogade beskyllningar för "ofosterländskhet", "norskkryper" o. s. v., som slungats emot honom. Man må i öfrigt hysa hvilka föreställningar som helst om unionens värde, så är man dock öfverens därom, att vi äro skyldiga att göra ett allvarligt försök till dess upprätthållande, för så vidt det kan ske genom fredliga medel. Kronprinsen-regentens program har gifvit oss en samlingsparoll, och om hvad däri säges angående möjligheten af äfven "en annan form" för utrikesangelägenheternas ordnande innebär ett särskildt verksamt vittnesbörd om uppriktigheten af nyssnämnda afsikt, så är denna betydelsefulla omständighet sannolikt att tillskrifva ej minst det inflytande Karl Staaff såsom medlem af det hemliga utskottet kan ha utöfvat.

I försvarsfrågan har hans intresse koncentrerat sig på den militära rättsskipningen och på reformer i förhållandet mellan öfver- och underordnade. Hans bekanta förslag om inrättandet af ett nytt ämbete, en "riksdagens militieombudsman", har vunnit principiellt understöd äfven på konservativt håll inom Första kammaren men är åtminstone förbundet med stora praktiska svårigheter. Genom hans initiativ har emellertid i sammanhang med 1901 års härordning föranstalts en revision af vår krigslagstiftning, hvarom förslag nu föreligger från en komitté, hvari han varit ledamot. I detta förslag har han emellertid icke fått fram sina speciella synpunkter i den utsträckning han önskat. Och detta är icke heller underligt, ty för honom är utgångspunkten den, att den militära disciplinen är ett nödvändigt ondt, som kan i viss mån tolereras endast med hänsyn till möjligheten af krig, men som i alla händelser måste så mycket som möjligt hållas tillbaka, emedan den är fiendtlig mot en sund medborgaranda. På detta sätt måste målet för krigslagstiftningens omgestaltande bli delvis ett annat, än då man utgår från den helt visst riktigare och naturligare uppfattningen, att disciplinen i sig själf är ett godt och just en viktig ingrediens i en sund medborgaranda, och att den vid missbruk af öfverordnade mot underordnade öfverskridit sina egna gränser, att med andra ord, sådana missbruk utgöra brott mot disciplinen själf och böra som sådana beifras. Emellertid har öfvergången till en värnpliktsarmé otvifvelaktigt kraft stora förändringar i de på detta område gällande författningarne, och det är alldeles icke gifvet, att detta kraf blifvit beaktadt, om det ej drivits fram från liberalt håll och i främsta rummet genom Staaffs intresse och energi.

Som riksdagstalare hör Staaff till de främste, Andra kammaren under de snart fyra decennierna lyssnat till. I förmågan att lugnt, klart och skarpt utforma en tanke röjer han något af det franska bildningsinflytande hans familjetraditioner föranledt, och om också det stora, förberedda anförandet allt för ofta brukar präglas af något, som åtminstone bra mycket liknar sökandet efter effekt, så förfelar det sällan att kasta en starkt utpräglad personlig åskådnings ljus på ämnet eller att samtidigt öppna nya utsikter däröfver.

E. B. R.

GORKIJS »SMÅBORGARE» FÖR FÖRSTAGÅNGEN PÅ SVENSK SCEN.

Den 16 april afled i Stockholm f. teaterdirektrisen enkefru Thérèse Antoinette Elfforss, f. Öberg, 81 år gammal. E., hvilken som barn erhöi undervisning vid k. teaterns balettskola och sedermera vid elevskolan därstädes, anställdes 1842 vid Lindebergiska teatern (nuvarande Dramatiska teatern) i Stockholm. Fyra år senare öfvergick hon till Elfforsska sällskapet, med hvilken ledare hon ingick äktenskap. Efter mannens död 1869 öfvertog fru E. teatersällskapet och ledde detsamma till 1882, då hon själf med en del af truppen slöt sig till Aug. Lindbergs nybildade sällskap. Fru E.

Foto: Jonsson, Göteborg

FRÅN CASTEGRENSKA SÄLLSKAPETS UPPFÖRANDE AF »SMÅBORGARE» Å GÖTEBORGS TEATER: Scen ur IV akten.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg

HVAR 8 DAG

HVAR 8 DAG

HVAR 8 DAGS fotograf A. Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

THÉRÈSE ELFFORSS. †

var talangfull skådespelerska, förträfflig direktör och för resten en hedersgumma.

*

En bland de bästa insatser i Göteborgs teaterlif som gjorts under säsongen, är det Castegrenska sällskapets framförande af Maxim Gorkijs förut icke i Sverige gifna 4-akts skådespel "Småborgare". Författaren har själf karakteriserat sin pjäs som "dramatiska skisser" och under intrycket häraf har det påståtts, att "Småborgare" icke vore i egentlig mening dramatisk. I så måtto att ett gammalt schema här icke låter sig tillämpas kan nog detta vara sant. I öfrigt är det svårt att peka på något mera alltigenom dramatiskt än dessa utmärkta "skisser". Personerna äro ypperligt träfadede, replikbehandlingen är utan tyngande bredd, handlingen, fastän mera inre än yttre, förmår utan afbrott hålla intresset spändt och de just genom sin frihet från effektsökeri raffineradt effektfulla aktsluten äro enastående sceniskt tänkta. För Gorkij betecknar otvifvelaktigt "Småborgare" en konstnärligt sedt svårköptare och vackrare seger än "Natthärbärgen"; för Castegrenska sällskapet en af dess bästa och jämnaste prestationer.

I f. v. besöktes Stockholm af en trupp elever från Finska konstföreningens läroverk i Helsingfors, åtföljda af sina lärare prof. Tikkanen och målaren Albert Gebhard. Under dessas ledning togo de unga i betraktande hufvudstadens museer, konstskatter m. m.

Johan Jakob Tikkanen är son till den bekante finske skriftställaren Paul Tikkanen, och föddes i Helsingfors den 7 dec. 1857. Student 1876 och fil. kand. 1880, utgaf T. efter en tvåårig, för konststudier företagen resa i Tyskland och Italien en licentiatdisputation, "Der malerische styl Giotto's", 1884, och utnämndes samma år till docent i estetik och konst-historia vid universitetet i Helsingfors. 1897 blef han e. o. prof. i samma ämne.

T. har vidare 1889 publicerat den ikonografiska undersökningen "Die Genesis-mosaiken von S. Marco in Venedig", 1891 det populära arbetet "Venedig och dess konst", 1896 en historik öfver "Finska konstföreningen" och började 1895 utg. "Die psatterillustration im mittelalter". Han har vidare offentliggjort en mängd uppsatser. Som bekant har det varit på tal att söka förvärva professor T. åt Stockholms högskola.

Foto: Nyblin, Helsingfors.

J. J. TIKKANEN.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

AUTOMOBILUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM.

En automobilutställning öppnades 19/4 vid Djurgården i Sthlm. Det är för automobil- och motorindustrien intresserade affärsmän samt en del sportsmän som ordnat det hela. Vid öppnandet närv. kronprinsen, prinsarne Gustaf Adolf och Vilhelm samt prinsarne Carl och Eugen.

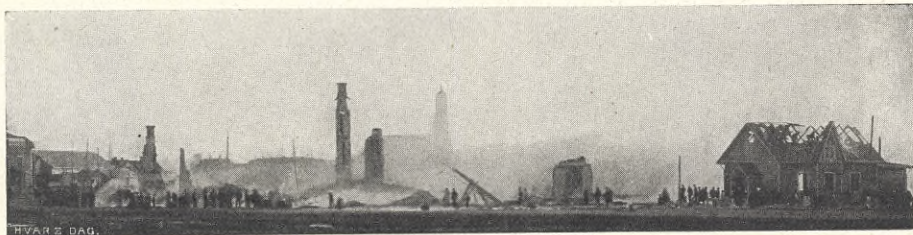

Foto. HVAR 2 DAG.

KRONPRINSEN-REGENTEN JÄMTE PRINSARNE GUSTAF ADOLF, VILHELM OCH EUGEN Å UTSTÄLLNINGEN. — EXTERIÖRER AF UTSTÄLLNINGEN. — JAPANSKA MINISTERN. — »REXETTE», en ny typ af automobil. utställd af Sjömotorexpressbolaget. — PERSONAUTOMOBIL och AUTOMOBILDROSKA, utställda af firm. Gjestvang.

Utställningen, hvars generalkommissarie var greve Cl. von Rosen, omfattade olika automobiler, lämpade för svenska förhållanden, motorbåtar, motorcyklar o. s. v. och var intressant nog såsom visande prof på hvad en modern industri söker åstadkomma.

BRANDEN I ORSA.

Efter fotograf.

DE BRUNNA GÅRDARNE I ORSA KYRKÖBY. I en af gårdarne var det vid branden totalt förstörda domarearkivet inrymdt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

NÅGRA BILDER FRÅN NORRLAND.

SKYTTEFEST. — LAPPMÖTE.

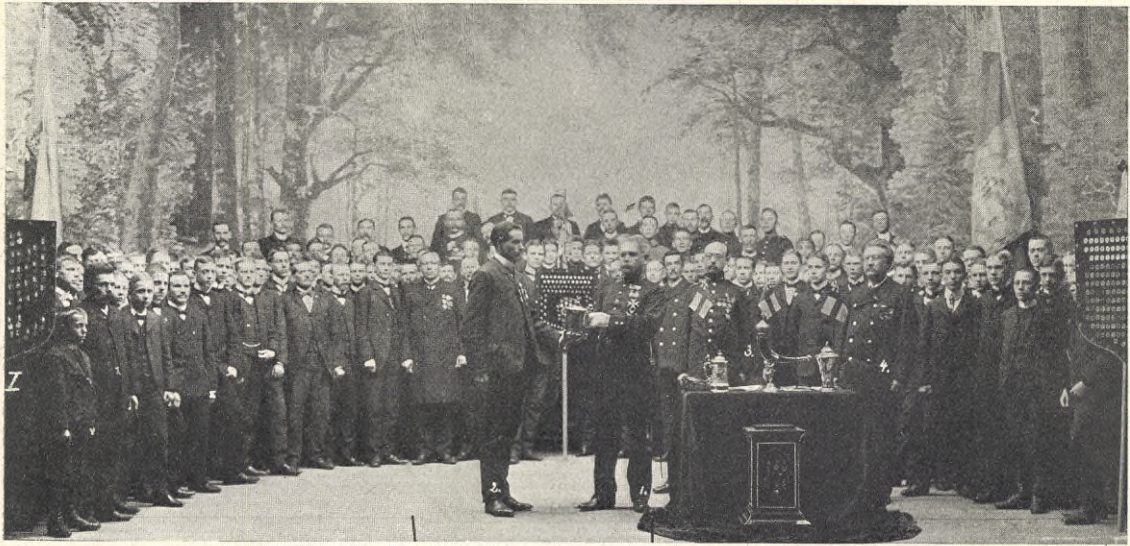

Foto. Carl Larsson, Gefle.

Gäfle skarpskytteförening gaf häromdagen en storartad fest. Vår bild visar prisutdelningen för rättad af landshöfd. greve H. Hamilton (1). Eröfraren af Mobergs vandr.-pris är herr A. Svensson (2). Vi namnteckna kronokassör Crantz (3) och bankdir. Nordin (4). Vid festen förekommo en del synnerligen välordnade tablåer m. m.

*

Nyligen höll landsh. Bergström möte med lappar i Julkasjärvi

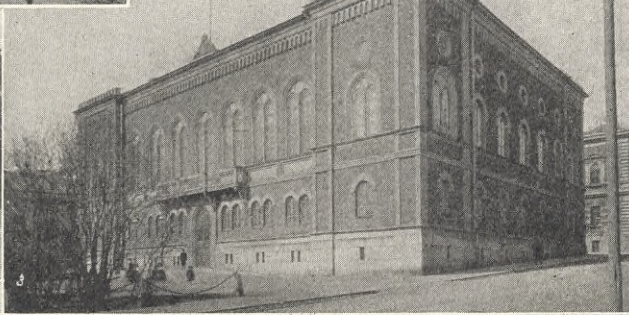
Foto. Mescit, Kiruna.

med anledning af en del för dem viktiga frågor. Vi lämna en bild (II) af landsh. (X) och den församlade menigheten samt en (III) från "det äkta lappkok" som serverades. Vid bordet sitta: Längst i fonden Redaktör Albert Engström, därefter till höger: Landsh. C. J. Bergström, Disponent Hj. Lundbohm, Kiruna, Häradshöfd. jur. dr Hellborn, Gellivare och Kyrkoherde Johansson, Wittangi. Närmast lappgubben förre norske krigsministern, öfverstelöjtnant Heflye, Landssekreteraren Pipon, Luleå, samt Lappfogden i Norlands amt Herr E. With.

Kitohé: Kem. A.-R. Bengt Silfverparre Sthlm—Gbg.

FINSKA LANDTDAGENS HÖGTIDLIGA AFSLUTANDE.

Från H. 8 D:s korrespondent i Helsingfors.

1. STÄNDERHUSET, de ofrälse ständernas samlingslokal. 2. STÄNDERNA INTÅGA I KEJSERL. SLOTTET. 3. RIDDARHUSET där ridderskapet och adeln sammantråda till plena.

Landtdagens högtidliga afslutande ägde rum 15 april med gudstjänst i Nikolaikyrkan. Efteråt tågade ständerna till kejs. palatset, där generalguvernören uppläste kejsarens beslut om landtdagens afslutande och af de olika ständens talmän höllos korta andraganden, samtliga utmynnande i en förhoppning om snart upphävande af de olagliga påbudena.

Den nu afslutade landtdagen kan betraktas som en af de märkligaste på de sista hundra åren. Den fasthet och enighet som präglat alla ständerbeslut är beundransvärd. Trots alla försök i motsatt riktning hafva ständerna strängt hållit på sitt beslut att ej skrida till ett regelbundet landtdagsarbete, innan de olagliga påbudena upphäfts.

Frågan om allmän rösträtt var före, men hann ej slutbehandlas. De organiserade arbetarne anordn. en stor rösträttsdemonstration för att verka för en för dem lycklig lösning af frågan. Tåget räknade 10,000 deltagare.

4. LANDTMARSKALKEN SENATOR WUORENHEIMO. 5. MEDLEMMAR AF BORGARSTÄNDET I spetsen ständets talman Lillius. 6. BISKOP RÅBERG OCH FINLANDS ERKEBISKOP JOHANSEN. 7. ARBETARNES DEMONSTRATION FÖR ALLMÄN RÖSTRÄTT. Tal hålles å Senatstorget. 8. GENERALGUVERNÖREN FURST BOLENSKI (x) LÄMNAR NIKOLAIKYRKAN.

SENASTE RYSK-JAPANSKA KRIGSBILDER.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre stalm.—Gbg

DE SISTA FÖRSVARARNA AF EN REDUTT LIGGA DÖDSSKJUTNA RUNDT OMKRING DEN STORA KANONEN.

På grund af den starka spänning med hvilken man f. n. afvaktar händelsernas utveckling i de ostasiatiska farvattnen, har intresset vändt sig något från krigsskådeplatsen till lands. Sedan general Linevitsj till-

trädt befälet ha ju också underrättelserna varit mycket knappa, men antagligen äro äfven till lands afgörande händelser förestående.

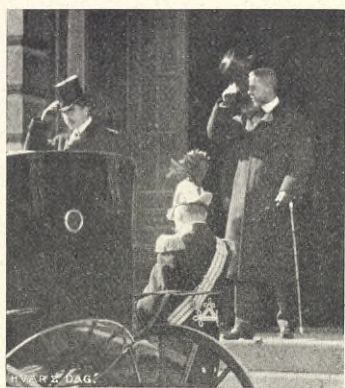

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre stalm.—Gbg

RYSKA FÅNGAR FRÅN MUKDEN PÅ VÄG TILL DALNY.

Efter fotografi.

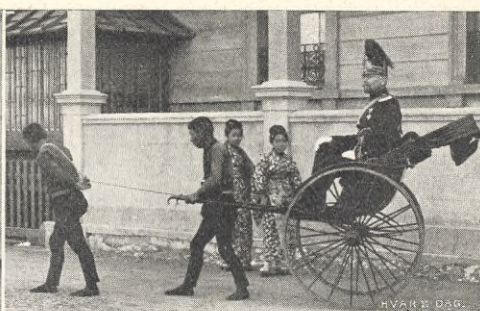
Kliché: Bengt Sjöförsparre.

PRINS GUSTAF ADOLF ANLÄNDER
TILL HUFVUDSTADEN EFTER SIN
UTLÄNDSKA RESA.

Efter fotografi.

D:R JOSEF HAMMAR.

Kliché: Bengt Sjöförsparre.

D:R HAMMAR I TOKIO: »Så far man på uppvaktning i Tokio.»

Med. d:r Josef Hammar, som för studier af sjukvårdsförhållanden i fält under flera månader uppehållit sig vid den japanska belägringsarmén utanför Port Arthur, har nyligen återvänt till Sverige. Utom d:r H. lär endast en utlänning ha erhållit högsta vederbörandes tillstånd att för liknande studier vistas vid den krigförande armén.

FRÅN STORTINGSMÄNNENS STOCKHOLMSFÄRD.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Sthlm.—Öbg.

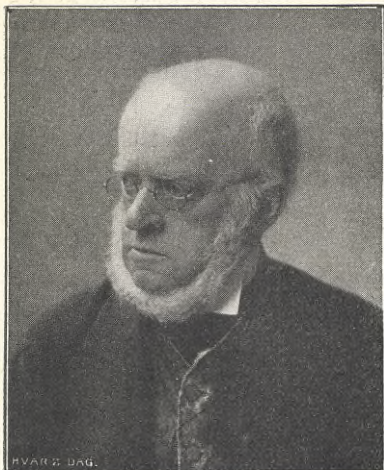
DELTAGARE I FESTEN FÖR STORTINGSMÄNNEN Å SALTSJÖBADEN, gifven af Interparlamentariska gruppen, Svenska freds- och skiljedomsföreningen, Sveriges kvinnliga fredsörening samt medlemmar af Frisinnade klubben, och Brödrarfolkens väl, den 20 april 1905.

En del norska stortingsmän ha under sistlidna vecka på inbjudan af norska statsminister Lövlund i Stockholm besökt den svenska hufvudstaden, där de af allt att döma funnit sig väl. Vi namnteckna: Major Adelsköld (1), Fru Rönneberg (2), Statsminister Lövlund (3), Fru Thallaug (4), Odelstingspresident Berge (5), Fru Suhrke (6), Redaktör Lindström-Saxon (7), Stortingsmand Thallaug (8), Stortingsmand Suhrke (9), Fru Kronlund (10), Fru Wawrinsky (11), Stortingsmand Lind (12), Artisten Pauli (13), Riksdagsman M. F. Nyström (14), Statsrådet Hagerup-Bull (15), Stortingsmand Stousland (16), d:o Rönneberg (17), Förste sekretär Ricker (18), Advokat Gullers (19), Amtskolebestyrer Davidson (20), Stortingsmand Peder Svendsen (21), Riksdagsman Palme (22), Stortingsmand Gerhardsen (23), Med. d:r Borch (24), Fröken Lindhagen (25), Roteman Sandstedt (26), Fru Fanny Petersson (27), Rektor Örtenblad (28), Stortingssekreterär Olafsen (29), Fabrikör Millner (30), Kontorsskrifvare Davidsson (31), Riksdagsman Kronlund (32), d:o Byström (33), Boktryckare Wilhelmsson (34), Riksdagsman Biesert (35), d:o Fridtjuv Berg (36), d:o Branting (37), Direktör Beckman (38), Riksdagsman De Geer (39), V. häradshöfd. Lagercrantz (40), Stortingsmand Holtsmark (41), Riksdagsm. Wawrinsky (42), Redaktör Winterhjelm (43), Riksdagsman Staaff (44), Advokat Forssner (45), Fru Spångberg (46), Fröken Hirsch (47), Fru von Zweigbergk (48), Fru Pauli (49), Fröken Bergstrand (50), Riksdagsm. David Bergström (51), Redaktör Vallentin (52), Skriftställaren Spångberg (53).

MENZEL OCH MENZEL-UTSTÄLLNINGEN I BERLIN.

Korrespondens till HVAR 8 DAG.

Berlin april 1905.

Efter porträtt.

Klisché: Bengt Sjöfverparre.

ADOLF MENZEL.

och Bismarckianismen, Syd-Tyskland och Preussen. Och det är denna olikhet, som alltid äggar till jämförelse mellan dessa i allt så skilda mästare, men som på samma gång förbjuder att för den ene eller andre använda attributet störst.

Hvilken ställning Menzel intog till Böcklins konst, känner jag icke. Men det skulle icke förvåna mig, om han i det stora hela stod undrande och spörjande inför densamma. Böcklins uppfattning af Menzels alstring nådde åtminstone icke längre än till en viss respekt för och förundran öfver den lille mennens oerhörda lärdom. Ty Menzel var lär, en kulturhistoriker så god som någon professor i ämnet och en sådan efter sin tids sinne med ett till och med ensidigt framhåfvande af detaljen. Han besatt den stränge vetenskapsmannens noggrannhet, ihärdighet och starka ensidighet och gick först efter det mest ingående förstudium till framställandet af sina bilder.

En konstnär med dessa egenskaper måste vara realist. Klarhet och åskådlig het i kompositionen, lif, färgrikedom och en stark underström af humor äro de utmärkande dragen för Menzels konst. Men visserligen söker man förgäfvets efter djupsinne. Han tecknade lifvet, sådant hvardagsmänniskorna lefva det i helg och söcken, på gator och torg, på hoffäster och teatrar, med omuttlig sanningskärlek och skarp blick för det karaktäristiska. Härmed är dock icke sagdt, att han saknade fantasi; men den var af annat slag än Böcklins. Schweizaren var diktaren, som skapar af intet; preussaren däremot historikern, som formar af ett gifvet material. Häraf följer också, att Menzels konst, trots hans oerhörda alstring, hade sitt bestämdt begränsade område. Men inom detta torde han ha nått en höjd, som endast få före honom, och han har därför rätt att stå som en "Altmeister" inom tyska konstens historia.

Adolf Menzels lif erbjuder föga af intresse, som icke står i omedelbart sammanhang med hans konst. Han föddes i Breslau 1815, men redan 1830 kom han till Berlin, dit familjen flyttade. Fadern var litograf. Då denne knappast två år efter familjens ankomst till Berlin dog, var den unge Menzel uteslutande hänvisad åt sig själf, och kampen för tillvaron var ofta mödosam nog. Sitt första själfständiga arbete utgaf Menzel 1833, ett häfte af sex litografiska pennteckningar till Goethes dikt "Konstnärrens jordvandring". Samma år besökte han för kortare tid konstakademien. Detta var den enda undervisning, hvaraf Menzel någonsin begagnat sig.

Under åren 1840—42 utförde Menzel en samling träsnitt till Kuglers historiska verk "Fredrik den stores lif". Förstudier till dessa tvingade honom att

göra sig förtrogen med denna del af Preussens historia, och därmed var uppslaget gjordt till en följd af kommande verk, af hvilka flera tillhöra hans allra förnämsta. En liten intressant tafla — ett rumshörn med öppen balkongdörr — hvilken lyckligtvis tillhör Nationalgalleriet, visar att Menzel redan 1845 intresserade sig för och sysslade med ljusets och rörelsens problem. 1850-talet är hans historiska period, då hvarje år frambringa en ny tafla ur Fredrik den stores historia. Med kröningstaflan 1865 öfvergår Menzel till att skildra sin egen tid. Det är nu bilder från kejsar Wilhelms hof med all den prunkande elegans, som hoffesterna uppenbarade, samt i ren motsats härtill skildringar från det moderna industrilifvet. Motiv till åtskilliga taflor fick Menzel från sina korta utrikesresor till Frankrike, Italien och Österrike — lifliga scener ur boulevard- och marknadslifvet.

Men har tvifvelsutän större förutsättning att förstå Menzel, om man alltjämt behåller i minnet, att han var född preussare och att han lefde och dog i Berlin. Det har sagts, att Bismarck äfven i inre afseende omskapade Tyskland och i främsta rummet Preussen. Dock torde man komma sanningen närmare, om man i den store rikskanslären ser den förnämste representanten för sin tid. Det kan icke nekas att Menzel ägde många likheter med tyska kejsarrikets grundläggare, och visserligen voro de barn af samma tid. Tydligast framträder likheten dem emellan i deras förhållande till hofvet. Menzel var ju hofmålare och "hohenzollerska husets förhärligare"; men lika litet som Bismarck böjde han sig för härskares nycker. Många historier, som nu gå från mun till mun, vittna om den energi, med hvilken den lille, till det yttre så oansenlige målaren häfdade sin konstsjälfständighet gent emot "högst desamma" mera själfgoda än konstintresserade önskningar. Sanna eller diktade, äro de i alla händelser betecknande för Menzels karaktär. De visa, hvad man trorde honom om, och uppenbara hans breda, kraftiga humor.

I olikhet med Bismarck förmådde Menzel att bibehålla sig i Wilhelm II:s gunst. Den lille mannen erhöi den ena titeln efter den andra, och slutligen blef han, på sin 85-födelsedag utnämnd till riddare af Svarta örnsorden, med hvilken äfven adelskap är förenadt. De ord hvarmed kejsaren beledsagade utnämningen voro lika naiva som ärliga, och jag kan inte underlåta att anföra

Efter fotografi.

Klisché: Bengt Sjöfverparre.

MENZEL: FREDRIK DEN STORES TAFFELRUND I SANSSOUCI.

Efter fotograf.

MENZEL: KONUNG WILHELMS AFRESA TILL ARMÉN.

Kliché: Bengt Sjöbergssare.

dem, då de ge en god föreställning om arten af kejsar Wilhelm's ofta omtalade intresse för konsten. Det heter nämligen bl. a.: "Denna höga ära, som ännu aldrig kommit en konstnär till del, skall vara ett tecken på min tacksamhet för de tjänster han genom sin konst gjort mitt hus liksom också en spörre för de yngre att följa på den väg, Menzel med så lyckliga resultat beträdd". Och vid Menzels bår upprepade samme höge mecenat, som skäl för den furstliga begrafning, han låtit anordna, nästan ordagrant detsamma. Ironi ligger emellertid icke för tyskarna; därför ha de icke tvekat att vid det ena som andra tillfället med djupaste allvar referera sin kejsares ord.

Hvad man emellertid har alla skäl att vara kejsar Wilhelm tacksam för, är hans initiativ till den Menzel-utställning, som för närvarande är anordnad i Nationalgalleriet i Berlin. En utställning af dennas omfång är naturligtvis förenad med stora svårigheter och kostnader, och sannolikt är därför, att enskildt initiativ ej varit nog för att förverkliga densamma. Den tar två våningar i anspråk, och katalogen räknar 5699 nummer. Man måste tänka på, att Menzel dog i sitt 90 de år, att han arbetade in i det sista och att han ägde en ovanlig arbetsförmåga och en järnhård flit. Trots detta har man dock svårt att förstå denna oerhörda produktion, som verkligen öfvergår allt förstånd. Naturligtvis är det icke 5699 själfständiga och fullbordade verk, man här finner. Jämte dessa är det nämligen en mängd studier och skisser af alla slag, hvilka ge en klar inblick i konstnärens arbetsmetod. Man ser hvarje verk växa fram, dess enskilda figurer bildas, vinna sin slutgiltiga form, och sammanföras till ett helt.

Det kan ju i denna uppsats icke bli fråga om att gå från bild till bild, utan måste jag begränsa mig till några få. Först då oljemålningarna! Främsta platsen på utställningen intages af Konung Wilhelm I:s kröning i Königsberg 1861. Detta monumentala verk sysselsatte konstnären öfver fyra år och beredde honom otaliga bekymmer, hvarom de talrika studierna och skisserna till fullo vittna. Dock måste man vara tysk eller preussare för att känna entusiasm inför detsamma. Man beundrar Menzels kompositionsförmåga, hans skarpa öga och hans teknikfullkomning, som ytttrar sig i den minsta detalj. Men man kan icke värja sig för den tanken, att det hela dock är ganska ointressant och att allt detta arbete varit värdt en bättre sak. Ett liknande intryck får man inför "Konung Wilhelms afresa till armén". Här har emellertid Menzels humor och själfständighet tagit sig ett lustigt uttryck. Kejsarinnan Augusta, som icke lär varit alldeles fri från kvinnlig fåfånga, var missnöjd med sin bild på krönings-tafeln och tvekade icke att visa Menzel sin onåd härför. Denne svarade emellertid nu såsom bilden visar. I närheten af krönings-tafeln finner man de två mest betydande bilderna ur Fredrik den stores lif, nämligen "Fredrik den stores tabelrondo i Sanssouci" och "Flöjtkonserten". Båda tillhöra National-Galleriet. Den förra är en skildring från Voltaires besök hos sin höge vän och där-öfver hvilat en lyckligt träffad rokokostämning. Utom den historiska framställningen är det tidigare ljusstudier, som här gå igen. Den öppna dörren med det inströmmande solljuset erinrar

nämligen lifligt om den förut omnämnda lilla tafeln från 1845. Detta parti tjänar för öfrigt att hos en modern åskådare öka illusionen af fransk stämning, ehuru denna tafeln är tillkommen före Menzels bekantskap med den moderna franska konsten. "Flöjtkonserten" behandlar äfven ljusproblemet, men detta i en för den nutida människan så främmande art som den vaxljus-belysning erbjuder. Denna tafeln verkar därför icke så omedelbart som den föregående, men en gång uppfattad, äger den en egen förtrollning. Konungen utför själf ett solnummer på flöjt vid hofkonserten, och konstnären skildrar med humor och icke utan ironi den något konstlade uppmärksamhet, som ägnas konungens prestation.

De två större verk, hvarmed Menzel tvifvelsutant nått höjdpunkten, äro "Järnvalsverket" från 1875 och "Balsupén" från 1878. "Järnvalsverket" skildrar det moderna industrilifvet. Man känner den glödande hetten, den stora verkstadens kvävande tryckande atmosfär och som motsats härtill den ljusa, friska världsluften, som strömmar in genom fönster och gluggar, "Balsupén" för oss till hovet. Denna tafeln uppenbarar tydligare än någon annan Menzels form- och färgglädje. Visserligen fanns icke ett så modernt ord som "flott" i hans ordbok. Vi finna i denna tafeln samma minutiösa noggrannhet, som hos alla öfriga. Men på samma gång hvilken bländande frisk färgrikedom. Man skulle knappast kunna tro, att denne lille torre och vresige gubbe kunde se och måla så strålände kvinnoaxlar, som han här gjort.

Bland akvareller finner man en mängd bilder från konstnärens resor. Ett betydande rum bland älfren af detta slag intager den under en följd af år tillkomna samlingen "Aus Kinder-Album" — vanligen små idylliska, färgrika scener. I denna samling visar sig Menzel äfven såsom djurpsykolog, hvilken mästertligt förstår att i rörelsen inlägga det karaktäristiska. Till rustkammarsstudierna, som Menzel roade sig med, under den tid, han sysslade med krönings-tafeln, hör en liten älsklig bild: En riddare i rustning, så att endast ögonen äro synliga, och bakom honom en flicka med en ros.

Slutligen innehåller utställningen flera tusen teckningar, utkast och skisser, af hvilka de flesta först nu sluppit ut ur konstnärsporföljen. Många anse, att Menzel som tecknare nått högst och visserligen har ett sådant omdöme skäl för sig. Hans ovanliga iakttagelseförmåga och säkra hand uppenbara sig tvifvelsutan tydligast på detta område. Det är bilder, gripna och fasthållna sådana som ögonblicket gaf dem.

Menzel-utställningen är ett stortadt vittnesbörd om, hvad begåfning och energi i förening kunna skapa. Den ger oss bilden af enhetligt och målmedvetet lif; och den som vill lära känna Menzel, måste gå till hans verk. Det är som om konstnären på förhand vetat, att ett ovanligt långt lif varit honom beskärmt. Eljest — tycker man — skulle han icke vågat att vara så ensidig, som han verkligen var, så helt för decennier ge sig hän åt en ämnesgrupp. Men hans kraf på grundlighet, på "sanning", gjorde denna ensidighet nödvändig, och med den har han på olika områden kunnat nå så sällsynta resultat. *Signr. G.-s.*

MISSTAGET.

För HVAR 8 DAG af HENNING BERGER.

Då han böjde sig litet fram kunde han bortom svarta frackar och hvita axlar, öfver vinglas och blommor, långt ned vid bordets andra ända se hennes hufvud.

Hennes ansikte var blekt, med smala, röda läppar. Hon hade stora och svarta ögon och vackra, bågteknade ögonbryn. Men håret var dock det vackraste. Det var svart och utan denna vanliga glasglans; hårdt flätadt och lagdt som ormar rundt kring hufvudet — panna och nacke lyste lika hvita mot den mörka hårgördeln. En massa olikfärgade frisyrnålar och kammar voro tätt stuckna i den svarta rikedom, där de lyste som fjärilar i tropisk natt.

Någon midt emot honom sade något. Han såg ett kraschanprydt skjortbröst och en fet hand med ett glas. På måfå tog han hastigt ett af de många vinglasen framför sig och besvarade skålen.

Middagen led mot sitt slut och det var mycket varmt i salen. Man hade suttit två timmar till bords. Han kände nästan ingen af sällskapet — en ren slump hade gjort att han kommit med. — Hvem är denna unga flicka? tänkte han. Och han sökte förgäfvets ordna presentationsnamnen från den trängselpackade salongen, där han uppehållit sig fem minuter innan bordet tillkännagafs serveradt.

Plötsligt blef det alldeles tyst vid en spröd knackning af en fruktknif mot ett tunnt glas. En gammal hvithårig herre, behängd med ordnar, tackade värdinnan. I nästa ögonblick skrapade femtio stolar mot det bonade golvet och gästerna spredos i en fil af smårum.

En ung docent af hans bekanta kom fram till hans hörn. Ansiktet lyste i purpur öfver den emblemerade sammetskragen. I handen höll han ett litet glas grön curacoa.

— Skål, sade han, god middag, mycket folk — hvad kan egentligen vara meningen, jag förstår ej sammansättningen? Hvarför ä' du till exempel här?

— En händelse. Hvem är den unga damen med svart —

— En händelse? Det gifves inga hä-händelser. Hvarför ä' härads höfding Bloch här, hva'?

— Jag känner honom ej, Men hvem är den där

vackra flickan med svarta håret — hon ser ju fullständigt orientalisk ut?

— Hva' säjer du — orientalisk — hvarför rö-öker du inte?

Han begagnade tillfället att slingra sig undan bort till rökbordet och där stod han en halftimme och åhörde förströdt en politisk-vetenskaplig redogörelse för kriget. Men i en spegel såg han den unga flickan inne i ett litet gulf kabinet. Hon satt midt på en soffa, hvars ovala ryggstöd, klädt med mattgult siden, präktigt framhöll hennes smala midja i svart med gnistrande paljetter. Och han tänkte att han skulle vilja gifva bra mycket för att ha rättighet få famna denna midja och draga ut alla de fjärligglänsande nålarne ur hufvudets svarta och tunga flåtor.

— Var hon en så rik flicka! Hennes fars förmögenhet uppskattades ju i millioner — det var på det hela taget bra att han aldrig hann bli presenterad.

Den fattige notarien vek af en backig gata med omväxlande plank och stora, orappade nybyggen. Lyktorna lyste röda i nattedimman.

— Tänk i alla fall. Hur vacker var hon ej. Och så denna rikedom . . .

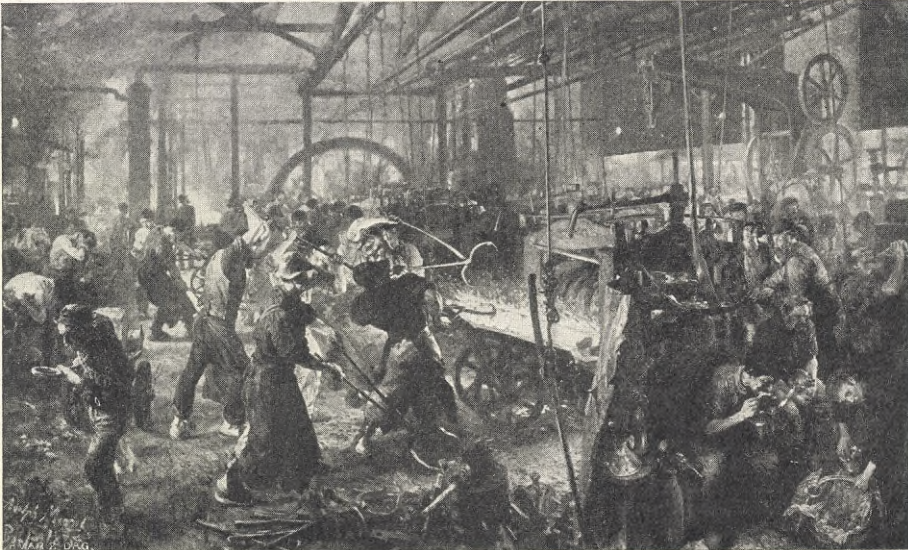
Och han försökte föreställa sig hur det skulle vara om hon verkligen ändå kunde älska honom — blifva så där vansinnigt kär. Det hände ju ibland. Man läste därom i tidningarna, ej så sällan för rätten. Han hade till och med haft skolkamrater, som gjort sagolika partier — visst icke enbart lyckasökarnas triumfer, utan innerliga förbindelser, där det fordrats mycken vilja och hjärtats fullkomliga hänfivenhet hos kvinnan för segerns vinnande. Tallström, medicinaren, till exempel. Fick han ej bankdirektör Schwartzsteins enda dotter? Fattig som han var, visserligen ej obegäfvad, men intet ljus ännu på sin bana och intet utseende häller — nej, tvärtom, liten och blond och obetydlig. Ja, och många andra.

— Men Paulowna — Paulowna, hvilket underbart namn till denna underbara företeelse! — Paulowna skulle aldrig få tillhöra notarien Löfqvist . . .

— Utan i stället skulle hon naturligtvis — precis som i den där nya pjäsen, han nyss sett — kastas i armarna på en ruinerad och en förfärligt härjad grefvelöjtnant.

Det var det värsta, notarien kunde tänka sig, och han skar omedvetet tänder.

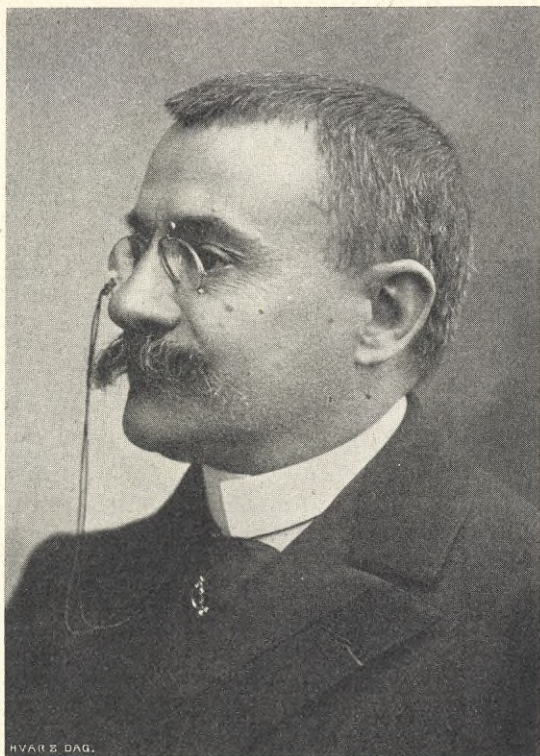
Gatans backe sluttade alltjämt förbi kåkar, som liknade vedbodas, och öfver rullstenstrottoarena fladdrade de enstaka lyktornas gulsken, kastande stolparnas förstorade skuggor likt tvärbjälkar för

Efter fotografi.

Utsikt: Benigt Skjufvareparre

MENZEL: I ETT JÄRNVALSVERK.

HVAR 8 DAG.

Efter porträtt.

Klädde: Bengt Sjöforsparre.

DELCASSÉ, FRANKRIKES UTRIKESMINISTER, har på grund af en kammardebatt rörande Frankrikes neutralitet förklarad sig ämna afgå. Han har dock blifvit förmådd att kvarstå, och under närvarande tillspetsade förhållanden är det af särskild betydelse att en man med D:s kapacitet och fredskärlek handhar republikens utrikesärenden.

hans fötter. Långt bort skymtade vid ett hörn en kvinnlig skepnad.

— Och dock, tänkte notarien vidare, det skenbart omöjliga är ej alltid omöjligt. Det gifves inga händelser, sa' docenten, nej, låt gå för det — man skapar händelser. Af en slump skapar en modärn Napoleon sitt lufs händelser. Hvilken slump hade det ej varit att han i dag varit gäst i detta rika hus. En obetydlighet, en bagatelltjänst hade gjort att denna hyggliga värd kommit ihåg honom. Visserligen var han placerad längst bort och ingen hade tagit notis om honom, men i alla fall. Det var början till något. Något som det sen berodde på hans egen förmåga att utveckla.

Vid den tanken steg det som en varm våg upp inom Löfqvists bröst. Han stannade och kippade efter andan.

— Jag drack så godt som ingenting, sade han högt för sig själf, och ändå känner jag mig sannernigen som rusig . . .

Och han slet upp öfverrocken.

— Jag satt långt bort — ja, men en herre i kraschan satt dock midt emot mig — och drack med mig —

Nu var han vid ett hörn. Den hvita frackskjortan lyste inom frackens urringning och hans höga hatt reflekterade lyktljuset. Den halfrökta havannan glödde i hans mun och gatans olycksflicka, som stått på post, blef gladt öfverraskad. Hon kom inställsamt fram.

— Nä, men se en så'n fin gosse, sade hon.

Det var en ganska ung och vacker flicka, och i nattbelysningen var det ej utan att hon en smula lik-

nade fröken Paulowna. Notarien ryste som inför ett spöke. Hans nya sinne uppfylldes af vämjelse.

— Gå, hväste han hest, gå, gå!

Här vidgade sig gatan och med bredden följde asfalt och elektrisk spårvägsanläggning. Notarien tyckte när han sneddade öfver att han värvat för smuts ett redan heligt namn. Han mumlade det sedan när han somnade, och i sömnen kom en guldomstrålad och svart-hårig bild och kysste hans panna.

*

Dagen efter beslöt notarien Löfqvist att personligen tacka för middagen. Han hade först tänkt att endast sända kort, men det tycktes honom nu nödvändigt att iakttaga alla taktiska grepp.

Han klädde sig så omsorgsfullt, hans magra garderob tillät. Frackkostymen var hyrd, men redingot hade han, som var passabel, trots punschfläckar och litet slitna sömmar. Han valde sin mest stärkelse-blänkande, högsta dubbelvikna krage och en halsduk, som en skådespelare sagt vara Oscar Wilde-artistisk. Med hvilket uttryck han menat att den liknat den han själf begagnat i "Solfjädern".

Då herr Löfqvist såg sig i spegeln öfvervägde

han en stund kritiskt sitt utseende. Det var tillfredsställande nog. Han ägde god figur och ett ansikte, som var både regelbundet och på visst sätt vackert genom proportionerliga drag. Han hade aldrig dissiperat, men däremot deltagit i friluftssport, hvarför en frisk och sund hy belönat hans välförhållande. I uniform skulle han varit en stilig officer — han hatade begreppet, men kunde ej neka till det rent dekorativas framhållande af kroppsliga förtjänster.

En smula nervös ringde han på hos den höge ämbetsman, hvars gärdagsgäst han varit.

Han visades in i ett gult kabinet — samma rum i hvilket Paulowna varit den tjugusande spegelbilden.

Hur gick det till? Han kunde sedan aldrig minnas det, men han kom blott ihåg att då värdinnan inträdde, litet blek och trött, hade han rest sig. Kände hon verkligen igen honom? Det visste han ej. En

HVAR 8 DAG.

Klädde: Bengt Sjöforsparre.

GENERAL DRAGOMIROFF, bekant för sin mycket oförbehållsamma kritik af krigsledningen. Efter senaste porträtt.

sorts yrsel hade gripit honom och i ångest att förspilla en dyrbar tid, där hvarje minut var räknad — han hörde oupphörligt tamburklockan klinga — hade han genast sökt draga henne öfver de vanliga fraserna in i sitt hjärtas hemligaste ordfödelsväntande tankar. Hvad hade han sagt? Ah, troligen en vansinnig deklamation till fröken Paulownas ära. Hur länge hade han talat så? Det hade han efteråt ingen aning om.

Men — och det glömde han aldrig.

Plötsligt såg den unga frun upp. Hon var ganska ung och också ganska vacker, och utan tvivel var hennes sinne lika lätt som hennes min skälmaktig. Hon sade:

— Herr notarie, herr notarie Löfqvist — hon vägrade orden, men han märkte det ej — jag är mycket glad att ni haft så roligt på vår lilla middag. Nu skall jag berätta er något, men ni måste hålla det för er själf — här hade mun och ögon olycksbådande skratlyst, men han märkte intet — Paulowna, my dear little Paulowna, sade också något om *er*. Ja, — hon frågade mig uttryckligen hvem ni var. *Ni* var *den enda* hon frågade efter . . . Och jag som hade så svårt att då tillfredsställa hennes nyfikenhet! Hvilken skada att det i går skulle vara så mycket mäniskor . . .

Notarien Löfqvist stirrade på den vackra mun, som yttrade denna grymma och tjusande harang. Han blef först alldeles blek och därpå blodröd. De gula sidenmöblerna dansade i ring för hans ögon.

— Är det verkligen sant, stammade han, är det icke ett misstag?

Den unga frun ångrade plötsligt sitt skämt och blef helt allvarsam. Men det var för sent.

Åter fotografi. Kliché: Bengt Stifv. sparve
DET NYLIGEN FULLBORDADE MONUMENTET ÖFVER PÅFVEN LEO XIII:s GRAF I KYRKAN S. GIOVANNI IN LATERANO I ROM, utförd af skulptören *Julio Tadolini*.

Foto. Forbeck, Kristiania. Kliché: Bengt Stifv. sparve.
FRU ARNE GARBORG, förf. till den synnerligen uppmärksammade boken »Kvinden skabt af manden», har i dagarne utgifvit ett nytt arbete »Fru Evas Dagbog».

— Naturligtvis inte, sade hon i förändrad ton, och steg upp.

Inom sig tänkte hon förargad:

— Jo, det är ett misstag, om något. Hvad är det för sorts folk, min kära Ernst ibland drar ihop . . .

Den allvarsamma tonen och det kyliga ansiktsuttrycket fullbordade illusionen för notarien. Han reste sig förvirrad och nästan rädd.

— Det är då sant, mumlade han.

Det ringde i en telefon och det ringde i tamburen. Dörrar knarrade och röster talade. Notarien tryckte som en fånig sin värdinnas hand. Hon smålog plågad:

— Jag hoppas ni någon gång träffar Paulowna i hennes hem.

Från det gula kabinetets möbler utgick en svag doft af parfym

— Det är hennes, hennes, hennes, hviskade notarien.

Han inbillade sig att den satt kvar i hans nötta redingot och att det kom sig af att han hårdt tryckt Paulowna i sina armar.

* * *

Herr Löfqvist kunde ej förmå sig att gå hem egenast. Han gjorde i stället en promenad kring Djurgården.

Half förryckt vandrade han sin väg. Han gick öfver bron som i en dröm, passerade Slätten i yrsel. Allt var sol och blå himmel. Tövädrets smuts lyste som Skansens snöfläckar — i luften drillade lärkor. Nu knoppades redan skogens träd och utför bärgklingarna störtade vårbäckar. Hur vackert, hur rikt, hur lyckligt allt.

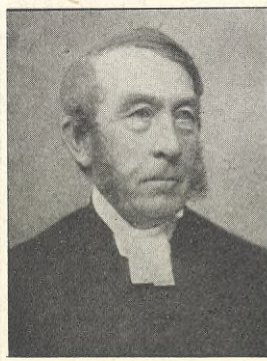
Solen strålade verkligen vårvarmt, notarien blef trött. Han tänkte gå in på något litet utvårdshus och dricka öl.

En tiggare kom emot honom. Han var blind, haltade och hans kläder blänkte röda och gröna, kopparstoff och ärg, i den obarmhärtiga vårsolen. Men

(Forts. å sid. 502.)

:: VECKANS ::

A. J. BJÖRCK.

Seniorn bland Lunds stifts prästerskap, kyrkoherden hofpredikanten Anders Johan Björck, fyllde d. 11 april 92 år. Prästvigd 37, hofpredikant 62, tjänstgj. i hofmörsaml. 62-65. Kyrkoherde i Vram sedan 65. Senior sedan 96.

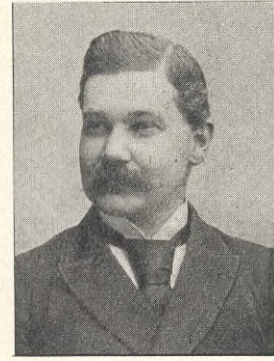
G. ERIKSSON.

F. d. led. af Riksd. A. K. landtbrukaren Gustaf Eriksson på Myckelgård, (Jämtl.) fyllde d. 12 mars 65 år. Under många år v. ordf. i landstinget, i hushålln.-sällsk. sed. 92, ordf. i vägstyr. inom Undersäkers tingsleg. Riksdagsm. 87-90, 20-år. ordf. i Mörslis sockens kom.-stäm. o. nämnd. 35-år. led. af skolstyr. ordf. i Egnahemsv.

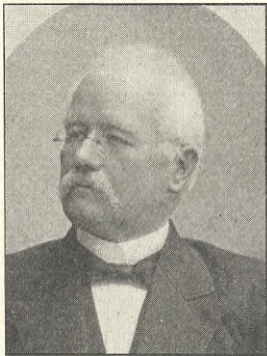
J. WALLANDER.

Statens slöjdinstruktör ingenjör Jonas Wallander i Uddevalla fyllde d. 17 april 55 år. Har under 27-årig tjänstetid inom flera län ledt af Hushållningssällskapen anordn. kurser för utbildning af slöjdlärare inspekterat slöjdskolor inom väl halva antalet af Sveriges län m. m.

J. VISING.

Rektorn vid Göteborgs högskola, professor Johan Vising, fyllde den 20 april 50 år. Vi hänvisa till ärg. IV: 36 där utförlig biografi jämte helsidesporträtt återfinnes.

E. B. FERNQUIST.

70 år fyllde d. 14 april f. rektorn vid Örebro Tekn. elementarskola Erik Bernhard Fernquist. Lektor 77 och 86 rektor. Sedan 67 led. af stadsfullmäktige, sedan 01 representant för Örebro stad i landstinget. Flere år brandchef.

P. V. HÅRLEMAN.

60 år fyllde den 16 april majoren Per Vilhelm Hårleman. Underlöjtnant vid kongl. Skaraborgs regte 69, löjtnant 78, kapten 88, major i armén 99. 94 sysloman vid Mariestads lasarett. Varit ordförande i drätselkammaren m. m.

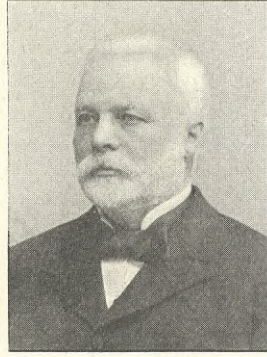
A. C. HALLIN.

Stationsinspektoren vid statens järnvägar i Göteborg Abel Cleophas Hallin kunde den 1 april fira 40 årsjubileum vid järnvägen. Född 46 i Halland, anställd vid statens järnvägar 65, stationsskrifvare 69, stationsinspektör i Bollnäs 78, i Göteborg sedan 88. Under Bollnästiden anlitad kommunalman.

EDVIN ÖSTERBERG.

Till lärare i svenska språket för prins Gustaf Adolfs blivande gemål, prinsessan Margareta, har utsetts vik. lektorn vid Nya Elementarskolan i Stockholm, fil. d:r Edvin Österberg, hvilken redan i midten af förra veckan afreste till England.

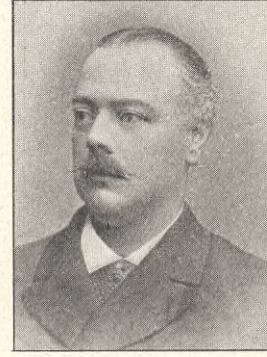
C. R. WIBERG.

70 år fyllde den 14 april f. d. fängelsedirektören Carl Robert Wiberg i Stockholm. Efter att ha sysstlat med ingenjörsarbeten, anställd vid fängvården 60. Tjänstgjort vid fängelset i Norrtälje, Stockholm, Göteborg.

V. B. FRIENSDAHL.

Kyrkoherde Viktor Bernhard Friensdahl fyllde den 4 april 60 år. Stud.-ex. 68, past.-ex. 79, prästvigd 74, komminister 75, kyrkoherde i Ådals-Liden (Hernösands stift) sedan 83, kontraktsprost i Ångermanlands Vestra kontrakt sedan 03.

P. E. T. CARAVELLO.

Den 12 april fyllde v. konsuln, grosshandlaren Paul Emile Théodore Caravello i Göteborg 60 år. Fransk v. konsul i Göteborg sedan 68.

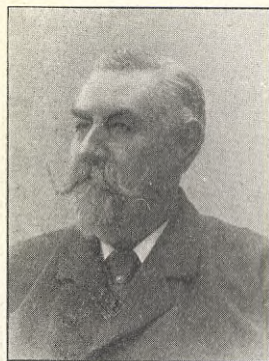

A. POSSE.

50 år fyllde den 19 april regementsfällmästaren vid Lifregementets dragoner, ryttmästaren greve Arvid Posse i Stockholm.

PORTRÄTTGALLERI

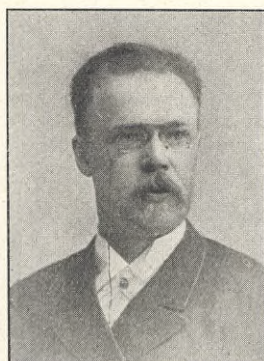
O. E. RESFELDT.

65 år fyllde den 4 maj v. kronofogden Oscar Emil Resfeldt i Hesselholm. Stud.-ex. 61, kameralex. 63, kronolänsmän i Staby distrikt 73, landsfiskal, f. d. kommunalordf. Ordförande i V. Göinge härads sparbank och i Hesselholm—Veinge järnvägsstyrelse m m.

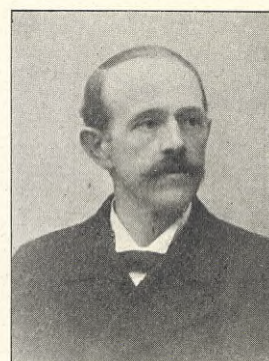
J. A. BJÖRKMAN.

Kyrkoherden Johan Axel Björkman fyllde den 20 april 55 år. Student 71, prästvigd 77, kommunister 78, kyrkoherde i Årdala sedan 91.

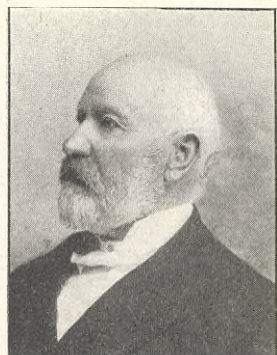
C. E. RUNBORG.

50 år fyllde den 17 april praktiserande läkaren i Stockholm med. lic. Carl Elof Runborg. Stud.-ex. 76, med. lic. 84, sedan 89 praktiserande läkare i Stockholm. Företagit flere utl. studieresor. Författare till ett stort antal medicinska uppsatser.

C. H. SOMMELIUS.

Innehafvaren af firman Sommelins & Nilsson i Christianstad Carl Hjalmar Sommelius fyllde den 23 mars 50 år. Ledamot af stadsfullmäktige, drätselkammare och fattigvårdsstyrelse.

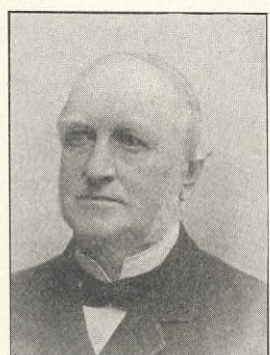
G. T. RHODIN. †

Borgmästaren Gustaf Theodor Rhodin i Hjo afled därstädes den 18 april. Född 20 i Myckleby (Gbg's län), stud.-ex. 39 och hofrättsex. 42, v. häradsbötling 48, borgmästare i Hjo sedan 53. Under riksdagen 62—63 ledamot af borgarståndet.

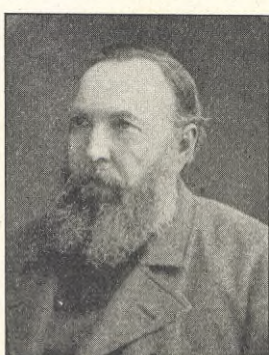
J. R. LOMELL. †

Den 17 april afled i Stockholm f. fabrikören J. R. Lomell, 81 år gammal. L. var intresserad medlem af goodtemplarorden och donerade bl a. 50,000 kr. till Nykterhetsvännernas studenthem i Uppsala, som han äfven senare understödt. Agré af Musikaliska Akademien.

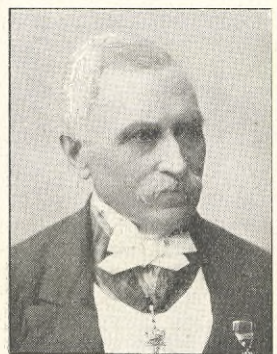
C. W. ENGELBRECHT. †

F. stadsläk. i Norrköping med. jubeldr Carl Wilhelm Engelbrecht afled. d. 19 april. Född i Sthlm 24, stud. 43, med. dr. 51, kirurg. mag. 52. Såsom led. af stadsfullm. och innehafvare af andra kommunala uppdrag deltog E. med intresse i allmänna angelägenheter.

C. V. FLORÉN. †

Den 17 april afled i Grenna veterinären Carl Vilhelm Florén 76 år gammal. Genomgick Skara veterinärskola och Veterinärinstitutet i Sthlm samt Albert Veterinary College i London. Erhöll i Philadelphia med. doktorsdiplom. Verkade en tid som badläkare i Rochford, Illinois.

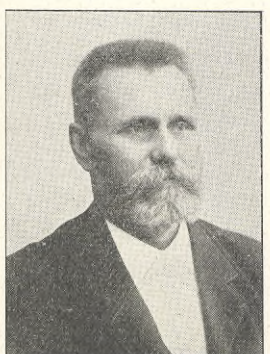
A. G. ÖRN. †

Den 12 april afled i Linköping f. öfversten Anders Gustaf Örn. F. i St. Tuna socken 16, u.-löjtn. vid Dal-reg: tet 34, löjtn. 38, kapt. 53, major i armén 59, major vid F. Lifgren. reg: tet 64, öfverstelöjtn. 66, öfverste 71, afsked 79. Led. af K. krigsvetenskapsakadem. Stadsfullm., landstingsman m fl. kommun. uppd. i Linköping.

A. C. K. H. von ESSEN. †

Den 11 april afled i Stockholm friherrinnan Anna Charlotta Katarina Henrika von Essen, född Malling, maka till bruksägaren frih. R. J. von Essen. Den allidna var ordförande i Sköfde skydds-förening och nödhjälpsförening, styrelseled. i Drottning Sofias förening och för diakonissverksamheten i Sköfde.

P. M. NILSSON. †

Fabrikören Per Magnus Nilsson i Nora afled. den 9 april 59 år gammal. Ordf. i Nora stads fattigvårdsstyrelse, led. af skolrådet och af Nora missionsförenings styrelse samt suppleant i kyrkorådet och drätselkammaren.

J. STENFELT. †

Den 16 april afled i hufvudstaden stadsnotarien vid Stockholms rådhusrätt Johannes Stenfelt, född 49. Efter afslagd examen till rätttegångsverken blef S. 74 notarie vid Stockholms rådhusrätt, 88 förordnad till registrator och 91 till stadsnotarie.

DEN NYE FRANSKE SJÖMINISTERN THOMSON GÅR NED I EN UNDERVATTENSBJÅT I LA PALLICE.

(Forts. från sid. 499.)

han bar under en snedvriden arm en cittra. Det verkade trasigt, galet, grymt.

— Lifvet kan vara grymt — för somliga, sade notarien.

Och full af plötslig tacksamhet skänkte han den moderna trubaduren en krona.

Tiggaren-spelmannen stirrade på silfverslanten och sade med dreglande mun något om gud och evig tacksamhet, och hans röda, rinnande ögon försökte blicka hundtrogen tillgifvenhet för Löfqvist.

Notarien vandrade.

— Paulowna, sade han ibland.

— Det är ej sant, det är ett misstag, kunde han sedan emellanåt tillägga.

Men därpå högt och jublande utbrista:

— Jo, jo, jo, det är sant!

Notarien vandrade och i hans öron kvittrade alla världens fåglar: Paulowna.

Vid en parkkrök stannade han, en backe höjde sig i sakta stigning. Han såg uppåt och på själva krönet blixtrade en vagn. Präktiga, dansande hästar med skum kring fina nosar, betslen blänkte. Kusk och betjänt högt upp, korrekt korsade armar, strama tyglar — det bar utför.

Midt i backen såg notarien att inne i vagnen sutto två damer. I nästa ögonblick bleknade han af glädje. Det var fröken Paulowna, hans älskade, och hennes mor.

Han steg ännu mer åt sidan, tog af hatten och gjorde en djup bugning. Det var i sista sekunden — hästhoftorna stänkte vägens smuts ända upp mot hans ansikte och de gummiringade hjulen hveno i ett huj förbi. Men båda damerna hade förbindligt hälsat.

Raglande som en drucken steg notarien in i en liten källarlocal och drack ställets dyraste vin. Det farliga vårrusets skumpärlor surrade som glada, galna bin i hans hufvud och han ville bjuda all världen till sin och Paulownas bröllopsfäst.

*

I ett af statens verk går en notarie som med samma mystiska min nedlåtande hälsar förmän, kamrater och vaktmästare god morgon. Man skrattar redan litet åt honom, men det gifves i statens verk så många underliga och halft skeppsbrutna stofiler, att ingen fäster sig något vidare vid honom. Om något år skall han bli ännu konstigare, och senare, år efter år, omärkligt fullständiga den mask i hvilken han slutligen skall stelna.

Någon gång, när den tiden kommer att han ej längre nöjes med dunkla antydningar, skall han en punschkväll taga en kamrat, en bror, in i sitt stora förtroende och till gengäld få dennes lilla lifssnedvridning. Han skall berätta om en skön och rik ung kvinna, hvars hår, juvelbesatt och svart, var sagolikt tungt och vackert. Den kvinnan älskade honom, notarien Löfqvist, men — es ist eine alte Geschichte — världen ville annorlunda och en greifvelöjtnant — haha — ha — —

Och han gråter inför sin vän, som fyller glaset. Fjällen faller aldrig från hans ögon. Blind går han omkring och till sist skall verkets kvickhufvud måhända gifva honom ett öknamn. Och han blir då döpt till Misstaget.

Men det gör honom ingenting. Ty han vet hvad han vet. Och ända in i hans sena ålderdom skall en värld komma till honom om natten och i sömnen kysa den stackars drömmarens panna.

I HVAR 8 DAGS PRISTÄFLAN FÖR UTMÄRKTA SVENSKA ORIGINALROMÄNER är prisbeloppet

Kr. 6,000 (Sextusen)

det största som någonsin utfäst i liknande täflan. Alla våra skriftställare inbjudas att deltaga. Täflingstiden utgår den 15 aug. 1905. Närmare bestämmelser återfinnas i H. 8 D. för den 25 dec. 1904.

Vi fästa emellertid särskild uppmärksamhet vid det oeftersigliga vilkoret, att till H. 8. D:s täflan inlämnadt arbete icke får ha förut varit annorstädes erbjudet eller till annan täflan insändt. Uttrycklig försäkran härom skall åtfölja namnsedeln.